

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ระยะที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ระยะที่ 3 สร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ระยะที่ 4 การนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวน
แห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิพนามหน่อ เมืองบัวชะพา
แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. จุดมุ่งหมาย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ :
 กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิพนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐ
 ประชาธิปไตยประชาชนลาวตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ
 ใช้เวลาดำเนินการ 2 วัน

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการในระยะที่ 1 มีขั้นตอนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นตอนเตรียมการ ได้แก่ 1) หนังสือเชิญกลุ่มเป้าหมาย 2) กำหนดการ
 นัดหมาย วัน เวลา สถานที่กับกลุ่มเป้าหมาย และ 3) เอกสารประกอบการประชุม

2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติการ ได้แก่ นำประเด็นจากศึกษาสภาพและปัญหา
 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิพนามหน่อ
 เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มารวมกันระดม
 ความคิดเห็นเพื่อสรุปประเด็นสภาพปัญหาทั่วไป

2.3 ขั้นตอนสรุป สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวน
 แห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิพนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ในประเด็นดังนี้ 1) การ
 สำรวจป่าและลาดตะเวนป่า 2) การฟื้นฟูป่าและปลูกป่า 3) การป้องกันไฟไหม้ 4) การ
 วางแผนจัดสรรและนำไปใช้ป่าสงวน และ 5) การปักขอบเขตแดนและป้ายขอบเขต

3. กลุ่มเป้าหมาย

จำนวน 30 คน วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

3.1 ตัวแทนประชาชน จำนวน 20 คน จำแนกเป็น นายบ้าน/ รอง
 นายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน/ รองผู้ใหญ่บ้าน)

3.1.1 กลุ่มบ้านทุ่งขาม จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

3.1.1.1 นายบ้าน/ รองนายบ้านทุ่งข่า

3.1.1.2 นายบ้าน/ รองนายบ้านวังมะเ็น

- 3.1.1.3 นายบ้าน/ รองนายบ้านหนองแสง
- 3.1.1.4 นายบ้าน/ รองนายบ้านหนองโน
- 3.1.1.5 นายบ้าน/ รองนายบ้านหนองบัว
- 3.1.1.6 นายบ้าน/ รองนายบ้านผานบ
- 3.1.1.7 นายบ้าน/ รองนายบ้านวังคด
- 3.1.2 กลุ่มชะยุ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย
  - 3.1.2.1 นายบ้าน/ รองนายบ้านชะยุ
  - 3.1.2.2 นายบ้าน/ รองนายบ้านสะอาง
  - 3.1.2.3 นายบ้าน/ รองนายบ้านแสนพัน
  - 3.1.2.4 นายบ้าน/ รองนายห้วยวาย
- 3.1.3 กลุ่มบ้านหนองบึง จำนวน 3 คน ประกอบด้วย
  - 3.1.3.1 นายบ้าน/ รองนายหนองบึง
  - 3.1.3.2 นายบ้าน/ รองนายกววนชะโยม
  - 3.1.3.3 นายบ้าน/ รองนายห้วยแหวด
- 3.1.4 กลุ่มบ้านหนองม้า จำนวน 6 คน ประกอบด้วย
  - 3.1.4.1 นายบ้าน/ รองนายหนองม้า
  - 3.1.4.2 นายบ้าน/ รองนายละโปย
  - 3.1.4.3 นายบ้าน/ รองนายทางแบ่ง
  - 3.1.4.4 นายบ้าน/ รองนายน้ำจะหลา
  - 3.1.4.5 นายบ้าน/ รองนายกะอี
  - 3.1.4.6 นายบ้าน/ รองนายทับลาว
- 3.2 ตัวแทนภาครัฐ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย
  - 3.2.1 รองหัวหน้าแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1 คน
  - 3.2.2 รองหัวหน้าแผนกกิจกรรมและป่าไม้ 1 คน
  - 3.2.3 หัวหน้าห้องกรการกิจกรรมและป่าไม้เมื่อบัวสะพาน 1 คน
  - 3.2.4 หัวหน้าห้องกรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1 คน
  - 3.2.5 หัวหน้าป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ 1 คน
- 3.3 ตัวแทนภาคเอกชน จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

3.3.1 ผู้เชี่ยวชาญการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit : GIZ) จำนวน 2 คน

3.3.2 ผู้เชี่ยวชาญอนุรักษ์ชีวนานาพรรณในป่าสงวนแห่งชาติและเขตเชื่อมต่อระหว่างป่าสงวน (Integrated Conservation of Biodiversity and Forest : ICBF) จำนวน 2 คน

3.3.3 บริษัทที่ปรึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรและป่าไม้ 1 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ร่างแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างโดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยออกแบบไว้

4.2 นำแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาในขั้นต้น

4.3 นำแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

4.4 นำร่างแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปปรับปรุงแก้ไขไปหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

4.5 การหาคุณภาพของแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้าง โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อหาค่าความสอดคล้องและความตรงกับสิ่งที่ต้องการจะวัด คือ ค่า IOC (Index of Items – Objectives Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่าลงความ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดได้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ สอดคล้อง (+1) ไม่สอดคล้อง (-1) และไม่แน่ใจ (0) ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาค่าความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าข้อคำถามใช้ได้ สำหรับรายชื่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

4.5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วัฒนินท์ กรรมการบริหาร
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

4.5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานกรรมการ
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและการสอนหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร

4.5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาพรรณ สวัสดิ์ไธสง
กรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.5.4 ดร.สุวันเพ็ง พมมะสาน ประธานบริษัทพัฒนาผลิตภัณฑ์และป่าไม้
นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4.5.5 นายคำสอน อ้วนทวี หัวหน้าห้องว่าการสำนักงานปกครอง
แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือ
จากกลุ่มเป้าหมายในการประชุมเชิงปฏิบัติการ สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวชะพา
แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ในประเด็นดังนี้

- 1) การสำรวจป่าและลาดตะเวนป่า 2) การฟื้นฟูป่าและปลูกป่า 3) การป้องกันไฟไหม้
- 4) การวางแผนจัดสรรและนำใช้ป่าสงวน และ 5) การปักขอบเขตแดนและป้ายขอบเขต

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวชะพา
แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ในประเด็นดังนี้

- 1) การสำรวจป่าและลาดตะเวนป่า 2) การฟื้นฟูป่าและปลูกป่า 3) การป้องกันไฟไหม้
- 4) การวางแผนจัดสรรและนำใช้ป่าสงวน และ 5) การปักขอบเขตแดนและป้ายขอบเขต

ระยะที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. จุดมุ่งหมาย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ

2. กลุ่มเป้าหมาย

จำนวน 12 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

- 2.1 รองศาสตราจารย์ ดร. ลำพูน ไชวงสา รองคณบดี คณะวิทยาศาสตร์ ป่าไม้ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2.2 นายสังทอง สุกทำมะโกด รองหัวหน้ากรมคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้
- 2.3 ดร. จันทะวี วงคำแหง ผู้อำนวยการสมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2.4 ดร. สุวันเพ็ง พมมะसान ผู้อำนวยการบริษัทที่ปรึกษาด้านการพัฒนา กลไกกรรมและป่าไม้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2.5 นายทองแอ๊ด ไพวัน หัวหน้ากองเลขา องค์การคุ้มครองและป้องกัน รักษาแหล่งน้ำเหิน 2 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2.6 นายบุญจัน ไชปันยา หัวหน้าแผนกกลไกกรรมและ ป่าไม้ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2.7 นายสีโค คำสะหวัด หัวหน้าแผนกทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2.8 นายคำสอน อ้วนทะวี หัวหน้าห้องว่าการสำนักงานปกครองแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2.9 นายคันทะลังสี ไชยะลาด รองเจ้าเมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.10 นาย คำไพ หลวงลาด หัวหน้าแขวงแขวงป่าไม้ แขวงจำปาสัก
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.11 ดร.โพวัน เพยโพลาด ผู้เชี่ยวชาญอิสระสมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่าลาว
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.12 ดร.สุกะตะ วิจิต ผู้อำนวยการกองทุนปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อมแห่ง
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิด
 ที่ผู้วิจัยออกแบบไว้

3.2 นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้นปรึกษากับคณะกรรมการ
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาในขั้นต้น

3.3 นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

3.4 นำร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปปรับปรุงแก้ไขไปหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

3.5 การหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ
 พิจารณาเพื่อหาค่าความสอดคล้องและความตรงกับสิ่งที่ต้องการจะวัด คือ ค่า IOC (Index
 of Items – Objectives Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่าลงความ 0.50
 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดได้ ลักษณะของ
 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ สอดคล้อง (+1) ไม่สอดคล้อง
 (-1) และไม่แน่ใจ (0) ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ
 ในการพิจารณาค่าความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าข้อคำถามใช้ได้ ผู้วิจัยใช้
 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันกับระยะที่ 1

3.6 นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 เพื่อพิจารณาตรวจสอบก่อนจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บ
 รวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายการนัด วัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้จัดเรียงหมวดหมู่ในสอดคล้องกับประเด็นคำถาม แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 3 สร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. จุดมุ่งหมาย

เพื่อสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เวลาดำเนินการ 1 วัน

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการในระยะที่ 3 มีขั้นตอนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นตอนเตรียมการ ได้แก่ 1) หนังสือเชิญกลุ่มเป้าหมาย 2) กำหนดการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่กับกลุ่มเป้าหมาย และ 3) เอกสารประกอบการประชุม

2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติการ ได้แก่ นำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ

2.3 ขั้นสรุปการสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีดังนี้

2.3.1 นำ (ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้นและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

2.3.2 จัดทำเอกสารสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฉบับสมบูรณ์

3. กลุ่มเป้าหมาย

จำนวน 30 คน โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

3.1 ตัวแทนประชาชน จำนวน 20 คน จำแนกเป็น นายบ้าน/รองนายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน/ รองผู้ใหญ่บ้าน) ที่ดำรงตำแหน่ง ในปี พ.ศ. 2561-2562 (ที่มา : ห้องกรภายในเมืองบัวละพา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ประกอบด้วย

3.1.1 กลุ่มบ้านทุ่งขาม จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

- 3.1.1.1 นายบ้าน/ รองนายบ้านทุ่งซำ
- 3.1.1.2 นายบ้าน/ รองนายบ้านวังมะเ็น
- 3.1.1.3 นายบ้าน/ รองนายบ้านหนองแสง
- 3.1.1.4 นายบ้าน/ รองนายบ้านหนองโน
- 3.1.1.5 นายบ้าน/ รองนายบ้านหนองบัว
- 3.1.1.6 นายบ้าน/ รองนายบ้านผานบ
- 3.1.1.7 นายบ้าน/ รองนายบ้านวังคด

3.1.2 กลุ่มชะยุ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

- 3.1.2.1 นายบ้าน/ รองนายบ้านชะยุ
- 3.1.2.2 นายบ้าน/ รองนายบ้านสะอาง
- 3.1.2.3 นายบ้าน/ รองนายบ้านแสนพัน
- 3.1.2.4 นายบ้าน/ รองนายหายาว

3.1.3 กลุ่มบ้านหนองปิง จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

- 3.1.3.1 นายบ้าน/ รองนายหนองปิง

3.1.3.2 นายบ้าน/ รองนายทวนชะโยม

3.1.3.3 นายบ้าน/ รองนายหย้าแวด

3.1.4 กลุ่มบ้านหนองม้า จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

3.1.4.1 นายบ้าน/ รองนายหนองม้า

3.1.4.2 นายบ้าน/ รองนายละโปย

3.1.4.3 นายบ้าน/ รองนายทางแบ่ง

3.1.4.4 นายบ้าน/ รองนายน้ำจะหลา

3.1.4.5 นายบ้าน/ รองนายกะอี

3.1.4.6 นายบ้าน/ รองนายทับลาว

3.2 ตัวแทนภาครัฐจำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองหัวหน้าแผนก
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองหัวหน้าแผนกกิจกรรมและป่าไม้ หัวหน้าห้องการ
กิจกรรมและป่าไม้เมื่อบัวละพา หัวหน้าห้องการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ
หัวหน้าป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ

3.3 ตัวแทนภาคเอกชน จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

3.3.1 ผู้เชี่ยวชาญการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit : GIZ) จำนวน 2 คน

3.3.2 ผู้เชี่ยวชาญอนุรักษ์ชีววนานาพรรณในป่าสงวนแห่งชาติและ
เขตเชื่อมต่อระหว่างป่าสงวน (Integrated Conservation of Biodiversity and Forest : ICBF)
จำนวน 2 คน

3.3.3 บริษัทที่ปรึกษาด้านการพัฒนากิจกรรมและป่าไม้ 1 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ร่างแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ :
กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยออกแบบไว้

4.2 นำแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ :
กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สร้างขึ้นปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาในขั้นต้น

4.3 นำแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวสะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

4.4 นำร่างแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ: กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวสะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปปรับปรุงแก้ไขไปหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

4.5 การหาคุณภาพของแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวสะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อหาค่าความสอดคล้องและความตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด คือ ค่า IOC (Index of Items – Objectives Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่าลงความ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดได้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ สอดคล้อง (+1) ไม่สอดคล้อง (-1) และไม่แน่ใจ (0) ผลการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาค่าความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าข้อคำถามใช้ได้ สำหรับรายชื่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ผู้วิจัยใช้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันกับระยะที่ 1

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายในการสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวสะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลนำมาเรียบเรียง และจำแนกข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากแบบบันทึกและเทปบันทึกเสียง โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 4 การนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. จุดมุ่งหมาย

เพื่อนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ใช้เวลาดำเนินการ 1 วัน

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการในระยะที่ 3 มีขั้นตอนการ 3 ขั้น ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการ ได้แก่ 1) หนังสือเชิญกลุ่มเป้าหมาย 2) กำหนดการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่กับกลุ่มเป้าหมาย และ 3) เอกสารประกอบการประชุม

2.2 ขั้นการปฏิบัติการ ได้แก่ นำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใช้เวลา 1 วัน เพื่อให้ความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติมีความเหมาะสมและเป็นไปได้

2.3 ขั้นสรุปการนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

นำ (ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้นและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

3. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 16 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

3.1 ระดับผู้บริหาร จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

3.1.1 หัวหน้ากรมคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้

3.1.2 หัวหน้ากสิกรรมและป่าไม้

3.1.3 หัวหน้าแผนกกระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

3.1.4 เจ้าเมืองบัวชะพา

3.2 ระดับหัวหน้า/ นักวิชาการ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีรายนามดังนี้

3.2.1 รองศาสตราจารย์ ดร.แก่นจัน ลินสัมพัน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.2.2 รองศาสตราจารย์ ดร.โพลี อินทปัญญา คณบดีวิทยาลัยเกษตรกรรมชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.2.3 ดร.สีทอง ทองมณีวง คณบดีวิทยาลัยป่าไม้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.2.4 ดร.สมปอง ปรีชา คณบดีวิทยาลัยป่าไม้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.3 ระดับผู้ปฏิบัติ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

3.3.1 ผู้เชี่ยวชาญการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit : GIZ) จำนวน 2 คน

3.3.2 ผู้เชี่ยวชาญอนุรักษ์ชีวนานาพรรณในป่าสงวนแห่งชาติและเขตเชื่อมต่อระหว่างป่าสงวน (Integrated Conservation of Biodiversity and Forest : ICBF) จำนวน 2 คน

3.3.3 ภาคประชาชน จำนวน 4 คน ซึ่งเลือกหัวหน้ากลุ่มบ้านละ 1 คน ประกอบด้วย หัวหน้า กลุ่มบ้านทุ่งขาม หัวหน้ากลุ่มบ้านชะยู หัวหน้ากลุ่มบ้านหนองบึง หัวหน้ากลุ่มบ้านหนองมา

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ร่างแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิพนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยออกแบบไว้

4.2 นำแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิพนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สร้างขึ้นปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาในขั้นต้น

4.3 นำแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิพนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

4.4 นำแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิพนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปปรับปรุงแก้ไขไปหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

4.5 การหาคุณภาพของแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิพนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อหาค่าความสอดคล้องและความตรงกับสิ่งที่ต้องการจะวัด คือ ค่า IOC (Index of Items – Objectives

Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่าลงความ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดได้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ สอดคล้อง (+1) ไม่สอดคล้อง (-1) และไม่แน่ใจ (0) ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาค่าความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าข้อคำถามใช้ได้ สำหรับรายชื่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ผู้วิจัยใช้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันกับระยะที่ 1

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือทำการนัดหมาย วันเวลาจากกลุ่มเป้าหมายเพื่อการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาจัดกระทำการเรียบเรียง เป็นหมวดหมู่ในประเด็นการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแล้วทำการสรุปวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัยเรื่องข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ระยะที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

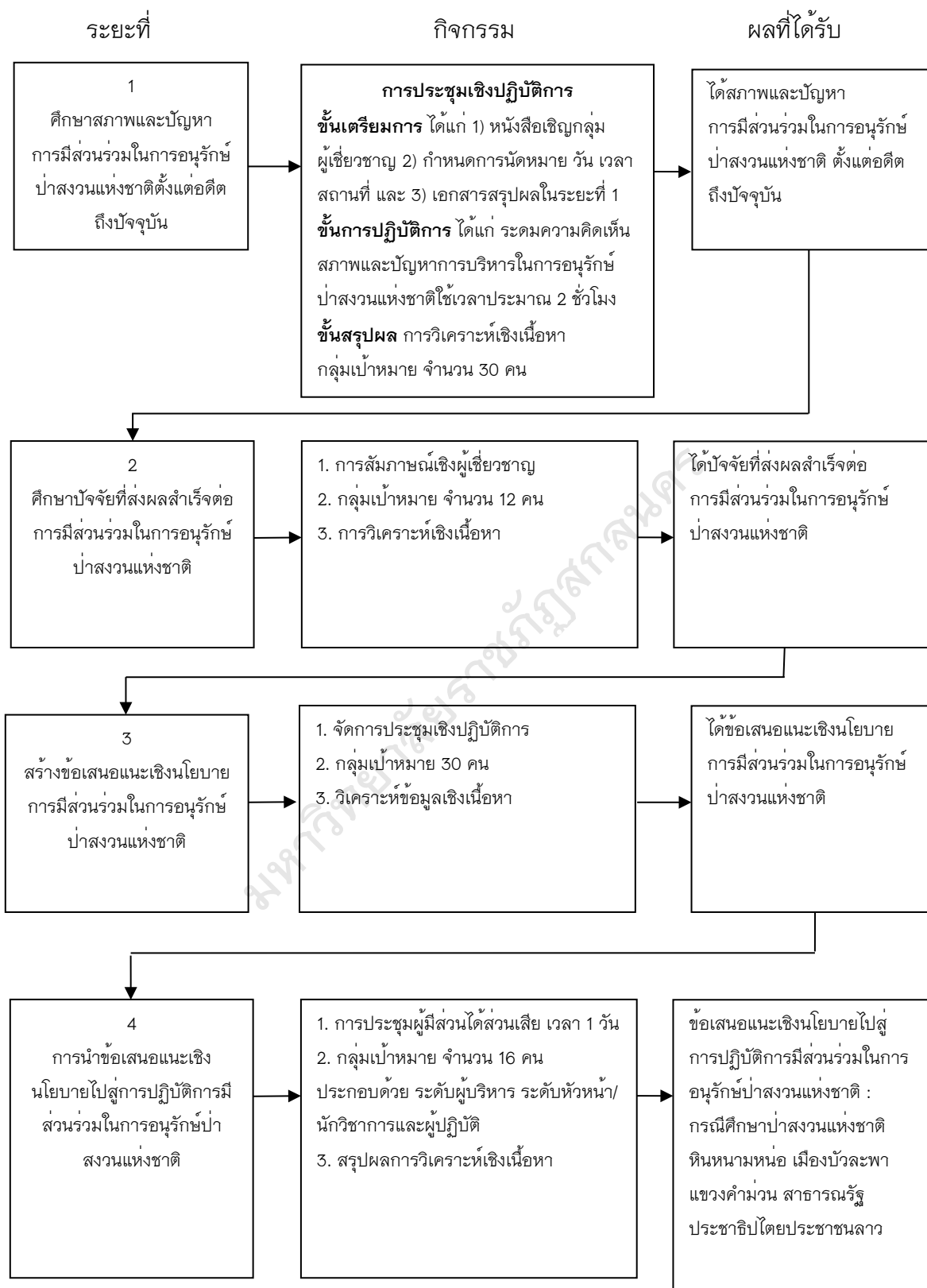
ระยะที่ 3 สร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่า
สงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ระยะที่ 4 การนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติการมีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา
แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละระยะ ดังภาพประกอบ 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 3 วิธีดำเนินการวิจัย